कार्यविधि नं........

टोखा नगरपालिकामा मानव बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) स्थानीय समिति गठन तथा व्यबस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि २०७७

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः –- -------- गते

टोखा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मैजुहिटी, काठमाडौं
बाग्मती प्रदेश, नेपाल

टोखा नगरपालिकामा मानव बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) स्थानीय समिति गठन तथा व्यबस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि २०७७

<u>प्रस्तावना:</u> मानव बेचविखन तथा ओसारपसार एक बहुआयामिक, बहुक्षेत्रगत विश्वव्यापी गम्भिर समस्या हो । यस अपराधको जोखिममा जुनसुकै बेलामा जो पनि पर्न सक्छ । मानव बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) ऐन२०६४ रनियमावली२०६५ को व्यबस्था बमोजिम मानव बेचविखन तथा ओसारपसार गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्न र त्यस्तो कार्यबाट पिडित व्यक्तीको संरक्षण तथा पुनर्स्थापना गर्ने सम्बन्धमा कानूनी व्यबस्था गर्न बाञ्छनिय भएकोले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा टोखा नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७५ को दफा ४ बमोजिम टोखानगरपालिका नगर कार्यपालिकाले स्वकृत गरी यो कार्यविधि लागु गरेको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

<u>१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:</u> यस कार्यविधिको नाम “ टोखा नगरपालिकामा मानव बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) स्थानीय समिति गठन तथा व्यबस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि२०७७ रहेको छ । यो कार्यविधि स्वीकृती भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

<u>२. परिभाषा:</u> विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :-

(क) “ऐन” भन्नाले मानब बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण)ऐन २०६४ सम्झनुपर्छ ।

(ख) “नियमावली”भन्नाले मानव बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) नियमावली २०६५ (प्रथम संशोधन समेत)सम्झनुपर्छ ।

(ग) “मन्त्रालय” भन्नाले नेपाल सरकारको मानव बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) सम्बन्धी विषय हेर्नेमन्त्रालय सम्झनुपर्छ ।

(घ) “प्रदेश मन्त्रालय”भन्नाले वागमती प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय सम्झनुपर्छ।

(ङ) राष्ट्रिय समिति भन्नाले मानब बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण)नियमावली २०६५को दफा ३ बमोजिमको समिति सम्झनुपर्छ ।

(च) “जिल्ला समिति” मानब बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) नियमावली २०६५ को दफा ६ बमोजिमकोसमिति सम्झनुपर्छ ।

(छ) “नगरस्तरीय समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ३ बमोजिमको मानब बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) कार्यको लागी नगरपालिकामा गठन हुने नगरस्तरीय समिति सम्झनुपर्छ ।

(ज) “वडास्तरीय समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ५ बमोजिमको मानब बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) कार्यको लागी नगरपालिका अन्तरगतका वडा कार्यालयहरुमा गठन हुने वडास्तरीय समिति सम्झनुपर्छ ।

(झ) “नगरपालिका” भन्नाले टोखा नगरपालिका सम्झनुपर्छ ।

(ञ) “शाखा” भन्नाले टोखा नगरपालिकाको महिला तथा बालबालिका शाखा सम्झनुपर्छ ।

(ट) “स्थानीय समिति” भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठन हुने नगरस्तरीय समिति तथा दफा ५ बमोजिम गठन हुने वडास्तरीय समिति सम्झनुपर्दछ ।

परिच्छेद-२

<u>३. नगरस्तरिय समितिको गठन :</u>

१. नगरपालिका भित्र हुने मानव बेचविखन तथा ओसारपसार गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्न र पिडित तथा प्रभावितको संरक्षण र पुनर्स्थापना गर्न देहाय बमोजिमको नगरस्तरीय मानव बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) समिति रहनेछ ।

(क.) संयोजक		नगरपालिका प्रमुख वा प्रमुखले तोकेको व्यक्ति
(ख.) सदस्य		न्यायिक समिति संयोजक वा निजले तोकेको व्यक्ति
(ग.) सदस्य		सामाजिक विकास समिति संयोजक

(घ.)	सदस्य	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
(ङ.)	सदस्य	नगरपालिकाभित्रको प्रहरि कार्यालय प्रमुख
(च.)	सदस्य	प्रधानाध्यापक, स्थानीय तहभित्रका सबैभन्दा उच्च तहको विद्यालय
(छ.)	सदस्य	संयोजक, रोजगार सेवा तथा सुचना केन्द्र
(ज.)	सदस्य	नगरपालिकाभित्र मानव बेचविखन तथा ओसारपसार विरुद्ध क्रियाशील संस्थाको प्रतिनिधि १ जना
(झ.)	सदस्य	संयोजकले तोकेको १ जना अधिवक्ता
(ञ.)	सदस्य	संचारकर्मी
(ट.)	सदस्य	नगर बाल सञ्जाल प्रतिनिधी
(ठ.)	सदस्य	स्थानीय उद्योग वाणिज्य संघ/होटल व्यबसायी संघ / ट्रेड युनियन प्रतिनिधी
(ड.)	सदस्य	मानव बेचविखन तथा ओसारपसार पीडित व्यक्तिहरु मध्येबाट पालिकाले मनोनित गरेको एक जना उपलव्ध भएसम्म
(ढ.)	सदस्य सचिव	शाखा प्रमुख महिला तथा बालबालिका शाखा

४. नगरस्तरीय समितिको काम कर्तव्य र अधिकार:

१. दफा ३ बमोजिम गठित नगरस्तरीय समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमवजिम हुनेछ ।

- मानव बेचविखन तथा ओसारपसार विरुद्ध स्थानीय अभियान तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा सञ्चालन गर्ने ।
- नगरपालिकाभित्र मानव बेचविखन तथा ओसारपसारसँग सम्बन्धित तथ्याङ्क संकलन, लगत तथा अभिलेख अद्यावधिक गर्ने र नियमानुसार जिल्ला समिति,प्रदेश तथा राष्ट्रिय समितिलाई उपलव्ध गराउने ।

- पिडितको उद्धार, संरक्षण, न्याय तथा पुनर्स्थापनाका लागि आवश्यक अन्तर्निकाय तथा अन्तर्स्थानीय तह समन्वयको कार्य गर्ने ।
- जोखिम रहेका व्यक्तीको तत्काल उद्धार, संरक्षण र पुनर्स्थापनाको कार्य गर्ने ।
- मानव बेचविखन तथा ओसारपसार नियन्त्रणको लागी नगरस्तरीय कोष स्थापना र सञ्चालन गर्ने ।
- विदेशमा पिडित भएका पहिचान भएमा वा त्यस्तो उजुरी वा निवेदन प्राप्त भएमा आवश्यक सहायताका लागि राष्ट्रिय समितिमा प्रेषण तथा समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
- सरोकारवालाहरुमा समन्वय, सहकार्य अभिबृद्धि गर्ने र क्षमता विकासगर्ने ।
- नगरपालिकामा रहेका रोजगार प्रवर्द्धन महिला विकास, बालअधिकार प्रवर्द्धन, कृषि विकास पशु विकास जस्ता समुदायमा केन्द्रित कार्यक्रमहरुलाई पीडित तथा जोखिम क्षेत्रका बासिन्दाहरुलाई लक्षित गरी सञ्चालन गर्ने/गराउने ।
- नगरपालिकाभित्र मानव बेचविखन तथा ओसारपसार नियन्त्रणका लागि भए गरेका कार्यक्रमहरुको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गर्ने र नगर समितिमा पठाउने ।
- मानव बेचविखन तथा ओसारपसार नियन्त्रणको क्षेत्रमा वकालत गर्ने र नगरपालिका तथा वडाहरुलाई सुझाव दिने ।
- तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद-३

५. वडास्तरीय समितिको गठन: मानव बेचविखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) सम्बन्धी विभिन्न कार्यहरु गर्न नगरपालिकाभित्रका प्रत्येक वडाहरुमा देहाय बमोजिमको वडास्तरीय समिति रहनेछ ।

१.	वडा अध्यक्ष वा निजले तोकेको व्यक्ति	अध्यक्ष
२.	दलित महिला सदस्य	सदस्य
३.	सम्बन्धीत प्रहरी कार्यालयको प्रमुख वा प्रतिनिधि	सदस्य
४.	वडा भित्रका सामूदायिक वा संस्थागत विद्यालयहरु मध्येबाट वडाअध्यक्षले तोकेको एक जना प्र. अ.	सदस्य
५.	मानव बेचविखन विरुद्ध क्रियाशिल गैसस प्रतिनिधी	सदस्य

६. महिला संस्था /सञ्जाल प्रतिनिधि	सदस्य
७.वडा सचिव	सदस्य सचिव

६.वडास्तरीय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: दफा ५ बमोजिम गठन हुने वडास्तरीय समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहायबमवजिम हुनेछ ।

(१) स्थानीय आवश्यकता पहिचान, योजना तर्जुमा गर्ने र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।

(२) जोखिम रहेका व्यक्तीको तत्काल उद्धार, संरक्षणका कार्य गर्ने ।

(३) मानव बेचविखन तथा ओसारपसार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गराउने ।

(४) वडा स्तरमा क्रियाशिल संघसंस्था सरोकारवाला निकायहरु विच आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।

(५) विभिन्न निकायहरुको समन्वय सहकार्यमा मानव बेचविखन नियन्त्रण,पिडितको उद्धार, संरक्षण, न्याय तथा पुनर्स्थापनाका कार्यमा सहयोग गर्ने ।

(६) वडाभित्र भए गरेका कार्यक्रमहरुको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गर्ने र समितिमापठाउने ।

(७) तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद-४

७. **स्थानीय समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि:** स्थानीय समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि देहाय बमोजिम निर्धारण गरिएको छः–

(१) समितिको बैठक कम्तिमा वर्षको ३ पटक तथा आवश्यकतानुसार अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(२) अध्यक्षको निर्देशनमा समितिको बैठक सदस्य–सचिवले बोलाउनेछ ।

(३) सदस्य–सचिवले समितिको बैठक बस्ने सूचना र छलफल हुने विषयहरूको सूची १ दिन अगावै समितिका सदस्यहरूलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

(४) समितिमा तत्काल कायम रहेका सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(५) समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपस्थित सदस्यहरूले आफू मध्येबाट छानेको सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

(६) बैठकमा उपस्थित सदस्यहरुको बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ । मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिन सक्नेछ ।

(७) समितिको बैठकको निर्णय समितिको अध्यक्ष र सदस्य-सचिव द्वारा प्रमाणित गरिनेछ।

(८) समितिको बैठक तथा सञ्चालन खर्च नगरपालिकाको नियमानसुार हुनेछ ।

(९) बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

<u>८.उपसमिति वा कार्य टोली गठन गर्न सक्ने:</u>

(१) स्थानीय समितिले आफूले गर्नुपर्ने कुनै काम सुचारु रुपले सञ्चालन गर्नको निमित्त उपसमिति वा कार्यटोली गठन गरी परिचालन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने उपसमिति वा कार्य टोलीको काम, कर्तव्य र अधिकार, कार्य प्रकृति अनुसार काममा खटिए वा काम गरे वापत टोली वा सदस्यले पाउने भत्ता वा पारिश्रमिक वा सेवा सुविधा तथा अन्य कार्यविधि नगरपालिकाको प्रचलित नियमानुसार समितिले तोकी दिए बमोजिम हुनेछ ।

९.प्रगति प्रतिवेदन

१) समितिबाट भए गरेका काम कारवाहीको चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन ७ दिन भित्र तथा बार्षिक प्रगति आर्थिक बर्ष समाप्त भएको एक महिना भित्र शाखाले नगरपालिका समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । साथै सो प्रतिवेदन राष्ट्रिय समिति तथा प्रदेश र जिल्ला समितिमा पठाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

विविध

१०. आधार तथा प्रक्रियाहरू निर्धारण: समितिले यो कार्यविधिमा उल्लिखित कार्यहरूका अतिरिक्त यो कार्यविधिका व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक आधार तथा प्रक्रियाहरू निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

११. बाधा, अड्काउ फुकाउने: यो कार्यविधिको कार्यान्वयनका सिलसिलामा कुनै बाधा, अड्काउ परेमा नगर कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा, अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।